

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності

20 жовтня 2021 року

Веде засідання голова Комітету ІОНУШАС С.К.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Вибачте, будь ласка, за затримку з технічних питань. Я вважаю, що ми можемо розпочинати засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності.

По-перше, потрібно з'ясувати, чи є у нас кворум. Давайте...

МАМКА Г.М. Можна причину технічної затримки пояснити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поясню. Справа в тому, що у нас була фракція, вибачте, будь ласка, і трошки нас затримали, і тому не всі встигли вчасно дійти. Якщо у нас не було б кворуму, ми не змогли б розпочати засідання, Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Треба було просто повідомити членів комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, будь ласка, я особисто зайшов до комітету. Було 5 хвилин. Вибачте за 5 хвилин, будь ласка, Григорій Миколайович, і повідомляю, що з технічних питань ми затримуємось.

Наявна кількість народних депутатів 17. Шановні члени, ми можемо розпочати засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності.

У нас 17 членів присутні, ми можемо розпочинати. Шановні колеги, ви ознайомлені з порядком денним.

Прохання, чи є пропозиції, доповнення, зміни? Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Уважаемые коллеги, я прошу поставить на голосование вопрос снятия сегодня с повестки дня законопроекта

регистрационный номер 4547, который внесен Президентом повторно. Наша коллега Юлия Яцик имеет там принципиальную позицию. Сегодня ее нет, она по скайпу. Я думаю, что ничего страшного не случится, если мы его проголосуем на следующей неделе с ее присутствием. Она болеет. По скайпу это немножко не то. Там вопрос принципиальный. У нас есть принципиальные расхождения. Она сама согласилась.

А я предлагаю этот вопрос снять с сегодняшней повестки дня, перенести его на следующий. И уйти от практики, когда комитет каким-то образом наклоняется, не придя к согласию. Мне кажется, что это неправильно. Тут нет пожара. Это не закон из списка МВФ. Это серьезный вопрос. Вопрос, который окажет колоссальное влияние на нашу банковскую систему. Я твердо убежден, что если мы его примем в том виде, у нас будут проблемы с доверием к банкам. Я бы предложил бы этот вопрос сегодня с повестки дня исключить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Хочу вам повідомити, що особисто поспілкуватися з Юлією. Слід зазначити, що на минулому засіданні ми декілька разів змінювали порядок денний для того, щоб наших колег зачекати, і Юлю, і пана Бакумова, саме для того, щоб надати можливість Юлії визначитися зі своєю позицією. Юля мені особисто повідомила, що вона згодна прийняти участь онлайн у засіданні комітету.

Шановні колеги, я... *(Шум у залі)* Максиме, я почув вас. Я хочу під час розгляду пропозицій Максима врахувати декілька моментів. Позиція щодо цього законопроекту на позаминулому комітеті була пані Юлією висловлена. Справа в тому, що у зв'язку з її хворобою, ну, не тільки у зв'язку з її хворобою, але ми не ставили це питання на минуле засідання комітету, яке відбувалося онлайн. Зараз Юлія зможе прийняти участь онлайн у засіданні цього комітету, вона на це погодилася.

Тому, шановні колеги, ставиться на розгляд пропозиція колеги Максима Бужанського щодо порядку денного і виключення з порядку денного законопроекту реєстраційний номер 4745.

Хто – за? *(Шум у залі)* Ні, хто за те, щоб виключити з порядку денного пропозицію? *(Шум у залі)*

Рішення не прийнято. *(Шум у залі)*

Шановні колеги, ми вже проголосували. *(Шум у залі)* Шановні колеги, ми вже проголосували. Рішення не прийнято. Рішення не прийнято. *(Шум у залі)* Шановні колеги!

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний Максим, ми єдине, що можемо, ми вже проголосували і в залі пана Іллі не було зараз. Ми єдине, що можемо розглянути... Да, він не розписався щодо...

Шановні колеги, ставлю на голосування...

БАКУМОВ О.С. І з процедури, будь ласка, ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Законопроект 4459 я прошу поміняти його місцями з четвертим, тому що голова Комітету з питань екологічної політики Олег Володимирович Бондаренко попросив взяти участь в обговоренні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що до цього питання заперечень не буде.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи пані Яцик з нами?

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зрозуміло, що до нас приєднався Ілля Кива. Якщо будуть якісь заперечення і інші питання, ви можете висловитись щодо цього шляхом голосування за порядок денний.

Ще раз хочу підкреслити, що пані Юля погодилась брати участь у засіданні комітету онлайн.

Шановні члени, прошу затвердити запропонований порядок денний в редакції з урахуванням пропозиції Олександра Бакумова щодо зміни порядку розгляду питань.

Хто – за? Черговості питань. Дякую, шановні колеги.

У зв'язку з чим друге питання: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо криміналізації відповідальності за невиконання законних вимог посадових осіб, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, поданий народними депутатами Штепою і Нікітіною, головний комітет, в нас перше читання. ГНЕУ висловлює зауваження. Доповідає народний депутат, але його немає. Штепа Сергій Сергійович, він надіслав лист з проханням розглянути без його участі.

Голова підкомітету, Бакумов Олександр Сергійович, будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую.

Шановні колеги, законопроект 5204. Пропонується доповнити Кримінальний кодекс України новою статтею 238 з позначкою один, встановивши кримінальну відповідальність за невиконання законних розпоряджень чи приписів посадових осіб органів, які здійснюють держконтроль у галузі охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорони природних ресурсів, у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади і займатись певною діяльністю на строк до трьох років. І також пропонується виключити статтю 188 з позначкою п'ять Кодексу України про адмінправопорушення, згідно з якою встановлена

адмінвідповідальність за вищезазначені відповідні правопорушення, тобто криміналізувати.

Що в нас є? У висновку ГНЕУ висловлені численні зауваження до поданого законопроекту. Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні теж розглянув цей законопроект, рекомендував його повернути на доопрацювання. Офіс Генпрокурора – законопроект потребує суттєвого доопрацювання. Мін'юст – про недоцільність запропонованих проектом змін. Нацпол висловила зауваження до проекту та пропонує повернути законопроект на доопрацювання. Держекологічна інспекція висловила зауваження. Європейська Бізнес Асоціація не підтримує законопроект.

Висновок підкомітету від 27.07.2021 року за результатами розгляду в першому читанні – законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є доповнення, зауваження, пропозиції, чи можемо переходити до голосування?

ОСАДЧУК А.П. Що там доопрацьовувати, Олександрє? Це ж там тільки розстрілу ще не вистачає в якості санкції.

БАКУМОВ О.С. Андрій Петрович, враховуючи, що все ж таки було обговорення, не тільки я комунікував це питання, були присутні колеги в підкомітеті і був суб'єкт законодавчої ініціативи, ми дійшли висновку, що повернути на доопрацювання. Але у вашій тезі, як кажуть, є логіка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України

(реєстраційний номер 5204) за наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за? Дякую, шановні колеги.

Я бачу, що Олег Бондаренко вже з нами. Чи можемо ми розглянути? Немає заперечень?

Будь ласка, переходимо до проекту Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за вчинення опору та втручання в діяльність державного інспектора України з охорони навколишнього природного середовища, працівника служби державної охорони природно-заповідного фонду України під час виконання ними службових обов'язків (поданий Кабінетом Міністрів України).

Скажіть, будь ласка, чи присутній у нас хтось від Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів? Перший заступник міністра Боруховський Богдан Валентинович.

Голова підкомітету Бакумов Олександр Сергійович, будь ласка, вам слово. Після цього... Да?

Будь ласка, перший заступник міністра Боруховський Богдан Валентинович.

БОРУХОВСЬКИЙ Б.В. Доброго дня, шановні народні депутати.

Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за вчинення опору та втручання в діяльність державного інспектора України з охорони навколишнього природного середовища, працівника служби державної охорони природно-заповідного фонду України під час виконання ними службових обов'язків розроблено Міністерством захисту довкілля.

Даний проект закону передбачає внесення змін до двох статей, це 242 і 243 Кримінального кодексу України, в частині назв статей та змін щодо встановлення відповідальності за вчинення опору та втручання в діяльність інспектора, та працівника служби державної охорони.

Щоб довго не забирати час, тут присутній перший заступник Державної екологічної інспекції Дмитро Заруба, він може коротко практичний аспект описати для того, щоб ми зрозуміли навіщо це робиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Дмитро Заруба, вам слово.

ЗАРУБА Д.В. Доброго дня, пане голову. Шановні народні депутати, ми підтримуємо цей законопроект, бо під час здійснення державного контролю в сфері охорони навколишнього природного середовища державні інспектори дуже часто стикаються з тим, що здійснюється опір. Це в першу чергу, якщо брати положення Закону "Про охорону навколишнього природного середовища" та Положення про Державну екологічну інспекцію, коли здійснюється вилучення в осіб знаряддя добування об'єктів тваринного світу, затримання транспортних засобів, огляд знарядь добування, то виникають ситуації, коли браконьєри, порушники вчиняють опір. І тому ми просимо підтримати цей законопроект для того, щоб було розуміння у тих осіб, які порушують чинне законодавство, про кримінальну відповідальність, якщо йде перешкоджання службовій діяльності та опору державному екологічному інспектору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакумов Олександр, будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую.

Шановні колеги, в двох словах. Кримінальний кодекс, доповнюємо 343-ю, пропонується втручання в діяльність працівника у нас сьогоднішній день "правоохоронний орган, судовий експерт", пропонується додати "державного інспектора України з охорони навколишнього природного

середовища, працівника служби державної охорони природно-заповідного фонду". Це по Кримінальному кодексу.

І також по Кримінальному, 342-а "Опір представникові влади, представникові правоохоронного органу". Цій дефініції також пропонується додати "державному інспектору України з охорони навколишнього природного середовища, працівнику служби держохорони природно-заповідного фонду України".

Ми проговорили на комітеті цей законопроект. У нас є висновки таких інституцій, як Офіс Генерального прокурора, що законопроект не може бути підтриманий. Верховний Суд висловив ряд зауважень, що законопроект потребує доопрацювання. Національна академія правових наук, що зміни не сприятимуть застосуванню положень чинного Кримінального кодексу України і призведуть лише до зайвої деталізації існуючої норми та колізій. Інститут законодавства Верховної Ради висловив ряд зауважень. Інститут стратегічних досліджень зазначив про відсутність зауважень. Головне науково-експертне управління висловило ряд зауважень до законопроекту.

Основна теза законопроекту: що зміни, запропоновані в законопроекті, не сприятимуть криміналізації зазначених діянь. Чому? Тому що всі ці органи, які передбачені, і службовці, які фактично виконують всі ці функції, є представниками саме правоохоронного органу. І на цьому наголошують основні інституцію, які надали відгук на відповідний законопроект.

Внаслідок цього підкомітет на своєму засіданні 25 січня 2021 року ухвалив висновок рекомендувати комітету відхилити вказаний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в мене ще до вас питання. Справа в тому, що я от подивився, до нашого комітету... Верховної Ради 07.10 зайшов проект Закону України про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти довкілля. Він такий більш комплексний, можливо деякі моменти ми могли б

доопрацювати в рамках роботи над цим законопроектом, якщо зараз просто підкомітет відхиляє, ми деякі моменти могли би там врахувати після першого читання.

От коли ми говорили про попередній законопроект Сергія Сергійовича Штепи 5204, то, власне кажучи, оцей законопроект 6148, який зайшов на минулому тижні, він вирішує ту проблематику.

Конкретно цю проблематику, яка зараз описана, той даний законопроект, який поданий свіжий, не вирішує. Ті статті там не вирішують.

БАКУМОВ О.С. А можна задати питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Скажіть, будь ласка, а чому у вас виникають питання з приводу того, що ви чи правоохоронні органи не можуть кваліфікувати правильно дії ваших підлеглих стосовно чи в той момент, коли відносно них здійснюється опір або перешкодження їх діяльності?

Можливо, вам просто необхідно провести нараду, можливо, залучити народних депутатів, разом з Офісом Генерального прокурора, з керівником Національної поліції і поспілкуватись, чому вони не кваліфікують дії, які вчиняються відносно ваших працівників, правильно по цих статтях? А не писати новели в Кримінальний кодекс, який і так по суті передбачає відповідальність за опір представникам вашої інституції.

Просто не завжди представники Національної поліції присутні під час здійснення державним екологічним інспектором своїх дій.

БАКУМОВ О.С. При чому тут присутність Національної поліції, скажімо так, з передбаченням вас як спеціальним суб'єктом в статті

Кримінального кодексу? Воно ж не регулює жодного процесу. Це кримінально каране діяння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, будь ласка.

МАМКА Г.М. Дивіться, чому я буду підтримувати думку підкомітету. Ви вийшли з ініціативою, яка є половинчата. В чому половинчата. Ви хочете прирівняти статус інспектора до співробітника правоохоронного органу. В законі співробітник правоохоронного органу, він, структура сама закону побудована таким чином, що співробітник правоохоронного органу наділяється повноваженнями і спеціалізованою, специфічною відповідальністю.

В чому специфічна відповідальність? Коли ви відкриєте службові злочини, там є відповідальність передбачена іншою частиною визначеної статті. І співробітник правоохоронного органу, в тому числі слідчий зовсім окремою частиною щодо відповідальності і вона більш жорстокіша, жорсткіша, я вибачаюсь. Значить, от це структура, яка є. В інспектора, по суті, повноваження, вони відрізняються від повноважень співробітника правоохоронного органу. А ви хочете, щоб інспектор, не маючи цих повноважень, уже, і відповідаючи щодо опору, була відносно нього щодо роботи як відносно співробітника правоохоронного органу. Тут необхідно все-таки для себе визначитися. Якщо ми надаємо повноваження, то необхідно надавати уніфіковано повноваження всім: інспекторам по екології, інспекторам, ну, по архітектурі, не знаю, там нове законодавство є; інспекторам по залізній дорозі.

Необхідно все-таки підходити щодо уніфікації. Якщо ви відносно своїх інспекторів кажете, то необхідно перший законопроект надавати щодо самих повноважень і спеціалізовану відповідальність, тоді це буде логічно в структурі закону. На даний час я не бачу. Я думаю, що тут проблема не в опорі, а проблема в організації роботи щодо проведення планових перевірок,

позапланових, порушення патрульних цих всіх речей, які ви застосовуєте, виявлення фактів, швидкого реагування правоохоронних органів. Я думаю, що тут питання взаємодії. Деякі органи зараз виходять з ініціативою і підписують сумісні меморандуми або сам процес взаємодії. Я б все-таки більше цим би шляхом пішов би, якщо таким чином розглядати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Галина.

МИХАЙЛЮК Г.О. Колеги, я пропоную доопрацювати цей законопроект все-таки надати можливість авторському колективу його покращити і потім знову розглянути на комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Володимирович, будь ласка, вибачте.

БОНДАРЕНКО О.В. Якщо дозволите. По-перше, шановні колеги, чому взагалі виникла ідея цього законопроекту? Я дуже прошу вас відрізнити діяльність держкоінспектора від діяльності інспектора, наприклад, того, який приходить, перевіряє підприємство на відповідність його діяльності санітарним нормам.

Діяльність держкоінспектора, вона в декількох випадках, в деяких випадках вона стикається дійсно зі справжнім опором. Причому цей опір може бути озброєний, він може наносити фізичне ушкодження цьому інспектору, тому що він своєю діяльністю стикається з організованими угруповуваннями "чорних" лісорубів, він стикається з браконьєрами, які не виходять вже на воду неозброєні. Якщо це справжні браконьєри, а не ті, хто просто ловить рибу на вудочку. Він може стикатися із здійсненням діяльності щодо видобутку бурштину, незаконної діяльності. А там точно люди виходять з ломами і зі зброєю.

Тобто якщо міністерства, якщо Держекоінспекція поставила це питання, то у цього питання є якісь передумови. І тут я хотів би все ж таки задати два питання. Одне питання я хотів би задати Держекоінспекції. Чи дійсно такі випадки не є надуманими, чи вони існують і чи є випадки, коли такий опір призвів до, наприклад, фізичних пошкоджень. Ці випадки є підставою для розгляду кримінальних проваджень, в якій стадії вони зараз знаходяться, за якою статтею вони кваліфікуються. І що...

І тут друге питання. Друге питання, якщо є зараз на засіданні представник Офісу Генерального прокурора, то хотів би задати питання. Чому все ж таки ці кримінальні провадження не підлягають кваліфікації за статтею щодо вчинення опору робітнику правоохоронного органу, чому на ці злочини не розповсюджується ця стаття? Якщо можна.

_____. Олег Володимирович, дякую за запитання.

Що стосується... такі випадки є, зараз я не можу навести статистику, бо безпосередньо не маю цифр, але те, що під час здійснення рейдів, особливо по тваринному світу, да, по питанню захисту лісу, то дуже багато стикаємося з тим, що правопорушники фактично намагаються впливати на державних екологічних інспекторів, скажемо так, не було таких прямо випадків фізичної якоїсь...

(Не чути)

БОНДАРЕНКО О.В. Ні, питання в іншому. Я в тому плані, що дійсно опір є, і тоді ми намагаємося викликати Національну поліцію, звичайно, такі випадки є. Просто я зараз не можу назвати точні цифри, але таке є.

А що стосується, до речі, про статус правоохоронного органу, то відповідно до Закону про захист працівників суду та... "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" стаття 2, це єдиний закон, який визначає поняття "правоохоронного органу", і там інші органи, які

здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції, а Державна екологічна інспекція здійснює це, вони фактично можуть відноситися до правоохоронних органів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є проект, який запропонований підкомітетом, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 4459 за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Хто – за?

16.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався?

2.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти?

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Я впевнений, що ми зможемо ще раз поспілкуватися з цього питання стосовно статусу державних інспекторів. Дякую.

МАМКА Г.М. Дивіться, ви виступали, дійсно, наводили приклади про те, що є така історія там, де вони беруть на себе таку специфічну з ризиком роботу, ці інспектори. В мене тоді питання до Національної же поліції, у нас цілі підрозділи на воді, всі прорекламували катери, рибний патруль, вот это все – де ж та взаємодія? Я все-таки б дослухався. Незведені патрулі необхідно все-таки робити: а) робити патрулювання, робити сумісні рейди, у них теж цілодобове чергування. В разі виникнення підстав застосовувати, вони ж 24/7 на воді – раз. Можуть надавати допомогу в документуванні, в припиненні,

все інше, в затриманні. Інше питання – сумісні патрулі, які вирішать цю проблематику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Переходимо до наступного питання. Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення кримінальної відповідальності за торгівлю людьми (реєстраційний номер 5134), поданий народними депутатами Лубінцем, Батенком та іншими. Лубінця у нас немає, але надійшов лист на моє ім'я, відповідно до якого він просить перенести розгляд даного питання.

БАКУМОВ О.С. З процедури, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Якщо суб'єкт законодавчої ініціативи просить про перенесення розгляду вказаного питання, у нас і наступне питання, є альтернативний 5134, вони взаємопов'язані, поданий Дануцою та іншими, просимо два питання тоді перенести, тому що вони взаємопов'язані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування рішення про перенесення розгляду з цього питання і альтернативного також в зв'язку з тим, що не з'явився автор законопроекту. А пропозиція Олександра Бакумова – перенести на наступний раз.

Хто – за? Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону про внесення змін до статті 49 Кримінального кодексу України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного

права в частині врегулювання кримінальної відповідальності... А, вибачте, будь ласка, вибачте, ми вже перенесли, да.

Пропозиції Президента до Закону України "Про внесення зміни до статті 128 Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей набуття Фондом гарантування вкладів фізичних осіб статусу цивільного позивача" (реєстраційний номер 4547). Ми розглядаємо, продовжуємо розглядати пропозиції Президента.

Нагадаю, шановні колеги, ми вже розглядали дане питання, питання стосується поправки нашої колеги Яцик Юлії Григорівни. Я бачу вона зараз з нами підключена онлайн. На жаль, Юлія, ми розглядаємо питання офлайн, але, безумовно, ваша позиція для нас буде мати значення. Будь ласка. Тобто ви не зможете прийняти участь у голосуванні, але позицію, будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. Я розумію. Колеги, минулого засідання ми обговорювали мою поправку, яку ветував Президент, яка стосувалася альтернативного права звернення з цивільним позовом у кримінальному провадженні або Фонду гарантування вкладів, або потерпілої сторони. Ми перенесли розгляд цього питання для того, щоб комітет узгодив якусь свою позицію, я так розумію. Але сьогодні, як мені повідомили, позиція не змінилася і ніяких якихось альтернативних думок комітету з цього приводу не було. Єдиний аргумент, на який посилається Сергій як голова комітету, інші члени, що така зміна до 128 КПК не обмежує потерпілого у праві звернення з цивільним позовом.

Але якщо ми подивимося до... звернемося до тих висновків, які надав Верховний Суд України, які надав Офіс Генерального прокурора, Нацбанк, Мін'юст, ми бачимо, що фактично такі зміни, по-перше, не узгоджуються зі змінами до Цивільного процесуального кодексу, оскільки в статті 128 Кримінального процесуального кодексу визначено, що цивільний позов в рамках кримінального провадження подається за умови, на умовах, на

підставах, визначених Цивільним процесуальним кодексом, тоді як до Цивільного процесуального кодексу такі зміни не вносяться.

І якщо ми звернемося до змісту статті 128, то в цій статті визначено чітко, що особа, якій кримінальним правопорушенням завдано шкоду, вона має право звернутися з цивільним позовом. І далі вже уточнюється: на захист інтересів неповнолітніх позов може пред'являтися, цивільний позов, їхніми законними представниками. Цивільний позов в інтересах держави пред'являється прокурором, і прокурор... не пред'являється, а може пред'являтися прокурором і таке інше, за правилами ЦПК, і таке інше.

Тож я до чого веду? Якщо ми зазначаємо про те, що цей позов подається на умовах ЦПК, по-перше, а, по-друге, не може фонд бути єдиноосібним представником цивільного позивача. Навіть в альтернативних нормах 128-ї і законний представник неповнолітнього, і прокурор, він наділений правом, це не є його обов'язком, це право – може пред'являтися цивільний позов такою особою.

Тому моя правка стосувалася саме того, щоб наділити кредитора і фонд правом: або кредитор самостійно звертається з цивільним позовом, або фонд може представляти, якщо кредитор доручив йому представництво своїх інтересів. Оскільки визначення фонду є як єдиноосібного представника кредитора банку, який ліквідується, є порушенням прав особи, потерпілої особи на захист, на представництво власних інтересів і таке інше. А, по-друге, просто нелогічно, якщо є представником банку, який ліквідується, і діє в інтересах банку, і одночасно він є єдиноосібним представником потерпілого від неправомірних дій щодо цього банку. Ну, це трішки абсурдно, я вже наводила приклад, що це як адвокат і обвинувачуваного чи підозрюваного, і потерпілого одночасно – ну, це абсурд.

Ну, і крім того, дуже слушними зауваженнями є про те, що фактично в нас по КПК потерпілим є юридична або фізична особа, якій завдано шкоду. Фонду ніякої шкоди не завдається, завдається школи інтересам кредиторів, тобто потерпілих. Тобто фонд, ну, навіть апріорі не може бути

представником у кримінальному провадженні потерпілої сторони. Але якщо ми вже кажемо про те, що фонд визначив цього потерпілого чи кредитора, акцептував його вимоги, то він може бути, якщо... представником, якщо потерпілий погодився на це і доручив йому представляти свої інтереси.

Тому, звичайно, я буду підтримувати свою правку. І я вже зазначала, що це взагалі такий ящик Пандори, оскільки, якщо фонд є єдиноосібним представником потерпілого, то він може і відмовитися від позовних вимог, і укласти мирову угоду з банком, представником якого він є, і будь-які інші дії вчиняти, якщо він є представником. Якщо це здійснюється без доручення самої потерпілої сторони, то це, звичайно, є порушення прав такої потерпілої сторони.

Тому я буду наполягати на своїй правці і прошу вас підтримати мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія, що прийняли участь у засіданні нашого комітету незалежно від того, що ви знаходитесь на лікарняному.

Я хотів би від себе зазначити наступне щодо підтримок пропозицій Президента. Якщо дозволите, після цього я надам всім можливість висловитися.

Слід зазначити, що Юлія зараз казала про потерпілого, у нас йде мова не про потерпілого, а про цивільного позивача, і стаття 128, позов у кримінальному провадженні каже про особу, яким кримінальним правопорушенням або іншим суспільно небезпечним діянням завдано майнової та/або моральної шкоди. Це трошки інший суб'єкт.

Крім того, я хотів би зазначити, що запропоновані зміни будь-яким чином не вносять зміни до статті 61 Цивільного кримінально-процесуального кодексу України, відповідно до якого визначається, хто є цивільним позивачем. Оскільки ..... вносяться зміни в суб'єктний склад, хто є цивільним позивачем, жодним чином не може бути позбавлено особу звертатися з цивільним позовом у кримінальному провадженні.

Крім того, шановні колеги, я хотів би від себе звернути вашу увагу, що у статті 61 Кримінально-процесуального кодексу визначено особливий випадок, коли, дійсно, відбувається представництво інтересів в інтересах власників облігацій, саме як воно звучить у тій же самій 61 статті. Там зазначено, що цивільним позивачем у кримінальному провадженні є фізична особа або юридична особа, яким кримінальним порушенням завдано матеріальної шкоди, або також адміністратором за випуском облігацій відповідно до положень Закону "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", який діє в інтересах власників облігацій. Ось в такому випадку будуть, дійсно, ваші аргументи слушні. Я вважаю, що це не позбавляє будь-яким чином особу звертатися з цивільним позовом, захищати свої права, а це стосується тільки тих випадків, які відповідно зазначені в пропозиціях Президента.

Крім того...

ЯЦИК Ю.Г. Сергій, можна? Можна я буквально одразу відповім на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я закінчу, будь ласка, і надам вам слово.

Стаття 128, вона регламентує лише порядок подання цивільного позову і не позбавляє будь-яким чином особу звертатися з цим цивільним позовом, оскільки ми жодним чином не вносимо зміни до статті 61 Кримінально-процесуального кодексу України.

Юлія, звісно, будь ласка, вам слово. Після цього, я бачив, Максим Бужанський. Шановні колеги, хто буде сказати?

ЯЦИК Ю.Г. Сергію, я поважаю вашу думку як фахівця, але хочу зазначити, що Фонд гарантування прав власників... вкладників банку, він не керується Законом про облігації і цінні папери, він керується Законом "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб". Відповідно до статті 37 і 48-ї цього закону, фонд не може бути наділений повноваженнями представляти

інтереси кредиторів банку, бо він діє в інтересах банку. Тобто якщо особа доручить, то тоді вже можна, а просто так фонд з власної ініціативи навіть профільним законом такими повноваженнями не наділений і посилатися в цьому випадку на 61-у і на Закон про цінні бумага, там інша річ, там комісія з цінних паперів, яка здійснює представництво, у нас тут інша справа.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія.

Я посилався на статтю... на цю комісію виключно для того, що є інший випадок, коли дійсно суб'єкт звертається замість цивільного позивача. В нашому випадку ми не вносимо зміни в 61 статтю і тому залишається право фізичних осіб звертатися з цивільним позовом. Я впевнений, це моя особиста позиція, але, будь ласка, шановні члени...

Максим Бужанський, будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Уважаемые коллеги! Мы с вами прослушали, извините меня, но два очень скучных выступления Юлии Яцик и Сергея Ионушаса. Давайте говорить о физическом смысле тех процессов, которые есть.

Еще раз повторяюсь, это я уже говорил коллегам из "Слуга народу", повторю для всех. У вас есть 200 миллионов долларов и вы положили их в банк, а банк лопнул, и вы не можете применить своих суперюристов, чтобы защищать свои деньги. Вы вынуждены положиться на юристов, простите меня, ... знает кого, если мы говорим о Фонде гарантирования вкладов. Вы туда в жизни не дозвонитесь никогда. То есть ваше доверие к банку превращается в ноль.

Что касается вашей возможности подать какой-то там иск куда-то параллельно. Конечно, вы его подадите, только вам скажут, извините, пожалуйста, ваш вопрос уже рассматривается в коллективном иске, который подал фонд, и вы пойдете гулять. Ваши деньги не защищены. Если мы

примем закон в предложенном нам варианте, мы подорвем доверие к нашей банковской системе. Ни один адекватный человек не положит деньги туда, откуда он даже через суд не сможет забрать.

Что касается общей позиции. Как депутат президентской фракции мне... я себя некомфортно чувствую, голосую против президентских предложений, я говорю это открыто. Поэтому я... Это кто предложил? Павлюк? Смотрите, я сейчас вернусь к этому вопросу, заслуженных юристов, я сейчас отдельно скажу по этому поводу.

Так вот, я заканчиваю. Так вот, еще раз, для того, чтобы не стать причиной вынесения в зал этого законопроекта с негативным выводом комитета, я прошу поставить на рассмотрение, на голосование вопрос о том, чтобы отправить его на рассмотрение зала без вывода комитета, а дальше коллеги послушают аргументы сторон и придут к какому-то решению.

Для преодоления вето нужно 300 голосов, я не знаю, где их взять, и я не вижу, у меня у самого нет желания его долать, но по крайней мере мы не будем нести за это ответственность. Напоминаю, что те, кто сейчас проголосуют "за", возьмут на себя ответственность.

Теперь два слова по поводу заслуженных юристов, которыми мы прирастаем каждую неделю. Смотрите, в моем представлении звание заслуженного юриста – это очень большая ответственность, которая обязывает людей вдвойне думать о том, что их юридический авторитет, их научные звания, степени зависят от того, что они говорят, а за что они голосуют в большей степени. Вы все знаете, я не юрист, поэтому я в данном случае ориентируюсь в том числе и на вас, тех, которые юристы. Но вы не упадите в глазах.

Смотрите, еще раз говорю, вопрос этот на самом деле серьезней чем нам кажется. Речь идет о нашей банковской системе и если мы сейчас подадим сигнал о том, что за своими деньгами человек никогда в жизни не сможет прийти, через два года это скажется негативно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим.

Ілля Кива, будь ласка.

КИВА І.В. У мене на самом деле очень два коротких вопроса. Первый вопрос. Где, с кем договориться за заслуженного юриста, вот. Если коллеги знают, пусть сообщат мне. Кандидат наук? Вот мне как кандидату наук очень интересно, где еще можно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коллеги, давайте... В мене є...

(Загальна дискусія)

Шановний Ілля, я вам повідомлю як ця відбувається процедура. Ви можете номінуватися від фракції, відправити пакет документів до Офісу Президента. Вони розглянуть, якщо буде така пропозиція. Будь ласка.

КИВА І.В. Я понял. А за что нужно проголосовать за это? Ни за что. Окей. И второй вопрос. Где 200 миллионов? Я не понял.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Смотри, не во всех фракциях есть люди с такими деньгами. *(Загальна дискусія)*

КИВА І.В. И еще 200 миллионов. Вот это все. Теперь на первый вопрос я получил ответ. Надо подготовиться, потом проговорить, за что проголосовать. Все. Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що... Григорій Миколайович, будь ласка.

МАМКА Г.М. Дивіться, я не розумію, хто зомбує більшість комітету до цієї історії. Ця історія, я не розумію фарсу і шизофренії, яка виникла в цьому непорозумінні. Чому непорозуміння? Тому що надавалися повноваження як

фонду, так і фізичній особі-потерпілому звертатися до суду. Чому я не можу підтримати вето Президента? Поясню на пальцях.

По-перше, кримінальний процес і цивільний процес – це, щоб ви розуміли, трошки різні речі. Комусь трошки, для юристів це зовсім різні речі. Але законодавець визначив в кримінальному процесі як пільгу спрощену процедуру. Щоб, перше, особі, якщо злочином завдано шкоду, вона в рамках розслідування і розгляду, судового розгляду провадження щодо неї скоєного злочину в суді має право (зверніть увагу, не обов'язок, а право) подати цивільний позов, який буде продубльовано на первинному судовому засіданні під час попереднього розгляду, і паралельно щоб суддя розглянув кримінальне провадження і цивільний позов. Це спрощена процедура, яка надає право особі, якій завдано шкоду. Зверніть увагу: особі, якій завдано шкоду.

Ми вертаємося до Кримінально-процесуального кодексу. Хто такий потерпілий? Інша особа не може заявляти інших прав в рамках кримінального провадження тій особі, якій завдано шкоди. Ми визначаємо фонд єдиним власником цього кейсу, фонд. Звертаю увагу на роботу Фонду гарантування вкладів, про який все добросовісно розказують. Тільки не вистачає яєць, навести порядок в тому фонді і сказати, що це за установа, розібратися з тим фондом, коли ставили кейси по 5 мільярдів, продавали за 100 тисяч і до цього часу рішення немає. Це така влада два роки робить, але фонду дається виключне право стати представником.

Що таке виключне право? Це так. Ви подаєте від фонду, заключаєте угоду з особою, якій завдано шкоду, подаєте всі заходи у вигляді заяв, ісків, все, що інше. Друга сторона каже, я з фондом не хочу домовлятися, тому що критерії фонду мене не влаштовують. Я хочу домовлятися з тою особою, яка звернулася до фонду. Має право? Має. Він зі мною домовився, процес домовленості сторін хтось забороняв? Законом заборонено? Ні. Зі мною домовилися, а фонд каже, я проти тому що я проти, без мотивування. Що робити в цьому випадку, скажіть, будь ласка, до якого цивільного позивача

йти, раком ставати? Немає процедури. Якщо Президент пропонує, то нехай задасть мені процедуру, яка повинна визначитися. Але на такі питання просто відповіді немає.

На даний час фонд, про який ви розказуєте... Я вам розкажу, процедура існує і існувала. Фонд заходить в банк на ліквідацію, регламент ніхто не встановлював, визначається, зверніть увагу, ліквідатор, який не підпорядковується фонду. Ви уявляєте, да, процедуру? Він звертається до фонду. Фонд розглядає колективно, або приймає рішення, або не приймає. Про яких юристів ми кажемо? Юристів ліквідатора чи юристів фонду, де ця правка каже? Та у фонду своїх счетов немає, розрахункових рахунків не існує у Фонді гарантування вкладів! Чому не існує? Люди нехай всі побачать. Коли банк заходить на ліквідацію, держава видає всім там по 200 тисяч гривень і фонд доручає банку виплатити по 200 тисяч гривень. Ніхто не задумувався, чому? Та счетов нема.

І при такій історії існування фонду ми надаємо йому право. Ну, слухайте, я можу все перетерпіти і з усім погодитися, але необхідно речі називати своїми іменами. І якщо індульгенцію давати фонду, то дайте ті права і ті обов'язки для того, щоб вони їх могли забезпечити. І дайте відповідальність оскарження рішень тих фондів, які будуть приймати це рішення. Все дуже просто.

А на даний час це позбавлення можливості визначення критерію і наділення... тільки одній установі – фонду, ну, ніяк фізичних осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Андрій Петрович, будь ласка. Дійсно, у нас немає регламенту. Але, Григорій Миколайович, ми ж усі розуміємо, що ми не можемо працювати 24 на 7, є певні перерви.

МАМКА Г.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Минулого разу я чув критику з боку наших колег, пов'язану з тим, що десь якось не було достатньо часу для виступів. Тому я вас не перебивав, Григорію Миколайовичу.

Будь ласка, Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Можна сходити на Комітет правової політики, вони там по 40 хвилин виступають і нормально. Да, це правда, до речі.

Але по суті. Дивіться, це питання насправді важливе, тому я зафіксую свою позицію. Розумієте, аби це було якесь більш дрібне питання, можна було б у певній мірі сприймати аргументи, які Сергій озвучив. У нас була і з Сергієм дискусія, і з іншими колегами деякими, я з юристами деякими теж спілкувався. Але це питання торкається, може торкатися і торкнеться десятків тисяч громадян, може навіть більше. Це дуже багато.

І тут треба усунути будь-яку правову невизначеність і чітко для себе дати відповідь на просте запитання: оця пропонована конструкція обмежує права людини, яка постраждала, чи не обмежує? Моя особиста позиція насправді однозначна – обмежує. Дуже багато там можна всяких деталей обговорювати, але обмежує. Тобто чи хочемо ми підтримати обмеження прав десятків тисяч людей? Я вважаю, що це абсолютно неприйнятно. Тому я це не можу підтримувати і вас закликаю це не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Владлен Неклюдов.

НЕКЛЮДОВ В.М. Шановні колеги, мені взагалі дуже приємно чути дискусію гарячу, це свідчить про те, що комітет живе, комітет працює у звичному режимі. Мені приємно, і я уважно слухаю думки всіх колег. От виступав Григорій Миколайович Мамка і Андрій Петрович, вони кажуть, що це звузить право ця... якщо ми підтримаємо вето Президента, це звузить права цивільних позивачів, потерпілих.

Я вважаю, що потрібно розглядати з точки зору практики. Якщо ми підтримаємо цю правку і розглянемо питання, що ми можемо пред'являти цивільний позов Фонду гарантування вкладів за дорученням ..... осіб. Розглянемо практичну ситуацію, коли тисячі таких потерпілих, чи зможе це з практичної точки зору таке кримінальне провадження рухатись? Воно ніколи не буде рухатись і це буде колапс, і ці справи роками не будуть розглядатись.

(Загальна дискусія)

Тисяча вкладників і в кожного треба взяти доручення. Це практично неможливо. І, по суті, це справа буде розглядатися 20-30 років і буде з нашим КПК буде знову розглядатися і розглядатися, тобто рішення не буде. Ми створимо ілюзію захисту прав, а, по суті, ми ці права не захистимо. Якщо казав Андрій Петрович, що обмежує права громадян, то правильно сказав мій колега Сергій Костянтинівич, що ми ж то не вносимо зміни в 61-у...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дві репліки: Григорій Миколайович і Максим Бужанський, але у вигляді реплік.

НЕКЛЮДОВ В.М. Я вважаю, що це не обмежить, а на практиці, навпаки, допоможе в певній мірі реалізувати права ...*(Не чути)* за допомогою в тому числі Фонду гарантування вкладів, який буде представляти інтерес і банків, які неплатоспроможні і за одно і кредиторів.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Коллеги, блестящий спич Владлена, скажу, давно такого не слышал. Я вот, что вам хочу напомнить, нашей стране 30 лет и мы сейчас не создаем в ней банковскую систему и не создаем в ней правоохранительную систему. Они давным-давно существуют, давным-давно лопаются банки, давным-давно вкладчики этих банков обращаются в правоохранительные органы. То есть рассказы про то, что если мы этого не сделаем, завтра случится что-то непонятное, невероятное и новое, нет, никаким образом жизнь не изменится, поверьте мне, что 99 процентов и не

узнают о том, что перед нами была такая шокирующая возможность, мы ее не использовали. Здесь я предлагаю не манипулировать.

Спасибо.

МАМКА Г.М. Я коротко. Владлен, при всій повазі, дійсно, випадки вірні з практики описуєте, але є один момент, що розслідуванням кримінальних проваджень займаються, дійсно, повноважні на це органи. І цей фон абсолютно до них не має відношення, вони розслідують не те, що чому банк лопнув, а наявність чи відсутність складу злочину посадових службових осіб того чи іншого банку. Крапка. Більше нічим вони не займаються, вони не досліджують більше іншого, це вже перевищення повноважень.

З приводу того, що фонд представляє банки, які лопнули, і фонд представляє тих людей, яким завдана шкода, ну, це якась дурість. Ну, як одна людина може представляти дві сторони? Такого даже при конфлікті інтересів немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, репліка – не виступ.

МАМКА Г.М. Я тільки репліку на виступ, два аспекти, я їх зазначив. Це неіснуючі факти, про які ви просто сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас є представник фонду, буде справедливо, якщо ми дамо можливість висловитися. Новіков Віктор Володимирович, да? А, Богдан, вибачте, Богдан.

ПЛОТНІЧЕНКО О.П. Дякую. Я постараюсь дуже коротко, не займати ваш час.

Всім добрий день! Я пропоную розрізняти все-таки захист інтересів і представництво інтересів. Чому взагалі виникла ця проблема? Сьогодні в

діючих виконавчих... кримінальних провадженнях фонд, банки є цивільними позивачами, оскільки шкода нанесена банку. І вони зараз і представлені як цивільні позивачі. Але проблема виникла тому, що законодавець обмежив строки ліквідації банків: 3 роки – несистемні банки і 5 років – системні банки. А кримінальним провадженням уже багатьом даже за 8 років. Тому виникла і проблема ця.

Коли банк припиняється, тобто виключається з державного реєстру, постає питання, а хто тоді цивільний позивач? Оскільки був же банк – цивільний позивач, шкода нанесена банку, і банк не може задовольнити вимоги кредиторів, тих самих, про яких ми говоримо. То КПК посилається на Цивільно-процесуальний кодекс. А Цивільно-процесуальний кодекс говорить, що якщо цивільний позивач ліквідований, то в цьому питанні тоді суддя закриває взагалі цивільне провадження.

То щоб не було цього, щоб не було в нас закрито цивільне провадження, да, при припиненні банку, то і пропонується, що фонд фактично представляє інтереси банку і після припинення цього банку. І, кстаті, ця практика вже Великою Палатою Верховного Суду вже, в принципі, зроблена. Тому що по Укркоопспілці, банк, який припинений вже, виключений з державного реєстру, Велика Палата задовольнила позов Фонду гарантування вкладів щодо відшкодування шкоди з менеджменту і власників банку і фактично легалізували питання, що ми можемо представляти фактично банк і після його припинення.

Тобто мова не йде, що хтось порушує вимоги кредиторів до банку. Мова йде про те, що в кримінальному провадженні якраз кримінальне провадження проти менеджменту і проти власників банку за нанесення шкоди банку, банку. Це кримінальне провадження, тому і банк є цивільним позивачем. Тому і виникла ця проблема, щоб і після припинення банку не зупинилось же цивільне провадження за позовом нанесення шкоди банку. І по 52-й ми заявляємо цивільні позови за нанесення шкоди банку. Але...

І останнє. Останнє. Чому це ще зроблено? Тому що, коли ми отримуємо кошти, ми їх будемо розподіляти по черзі кредиторів, а не тому, хто перший заявився з кредиторів і перший добіг до виконавця приватного або державного. Тобто мова йде про це, щоб не припинялося цивільне провадження в кримінальному провадженні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам.

Репліка Володимира Арешонкова і переходимо до голосування.

ЯЦИК Ю.Г. Сергій, дайте мені слово, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, шановні колеги. Давайте... Володимир Арешонков. Це не суб'єкт законодавчої ініціативи. Володимир. Володимир Арешонков, будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович, будь ласка. Володимир Арешонков, наш колега. Поважайте.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги, в мене є до pana голови питання. Який висновок підкомітету? Можна почути його?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підкомітет не розглядає це питання, оскільки це пропозиції, не передбачено розгляд підкомітетом в зв'язку з тим, що це особлива процедура.

АРЕШОНКОВ В.Ю. В такому випадку я пропоную підтримати ініціативу колеги Бужанського і винести на розгляд сесійної зали.

ЯЦИК Ю.Г. Колеги, дайте мені слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так такої процедури немає.

ЯЦИК Ю.Г. Колеги, дайте мені слово, будь ласка. Я хочу зазначити про те, що тільки що представник фонду зазначив цілі і мету тих змін, які запропоновані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія, будь ласка, ми декілька разів вам надавали слово. Дуже коротко, будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. Я дуже коротко. Але якщо вони мають на меті стягнення боргу банку з тих осіб, які винні у тому, що банк доведено до банкрутства, то це зовсім інше аніж те, що запропоновано змінами до 128-ї, бо змінами запропоновано зробити фонд представником потерпілих за тими вимогами, які акцептовані банком. Ці вимоги, про які ми зазначали, ті гарантовані 200 тисяч, це зовсім інші речі. І представник банку правильно... фонду, вибачте, правильно зазначає: цивільним процесом не визначено порядок, цивільний процес їх обмежує. А ми намагаємося недоліки цивільного процесу виправити в Кримінальному процесуальному кодексі. Це взагалі нонсенс. Вибачте за емоційність. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, у нас було декілька пропозицій.

ЯЦИК Ю.Г. Якщо б, можливо, все ж таки зняти і доопрацювати на комітеті зміни ці. Я розумію, про що мова йде. Що фонд може бути представником. Можливо, ми можемо обрати фразу "за дорученням". Давайте доопрацюємо. Бо відкладаємо, не допрацьовуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юля, ми не можемо вносити жодні зміни до пропозицій Президента. Якщо ми вносимо зміни, то ми повинні долати голосами вето.

Шановні колеги, я пропоную переходити до голосування. Шановні колеги, є проект рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частин четвертої та п'ятої статті 135 Регламенту Верховної Ради України прийняти пропозиції Президента України до Закону України про внесення змін до статті 128 Кримінального кодексу України щодо особливості набуття Фондом гарантування вкладів фізичних осіб статусу цивільного позивача та прийняти закон в цілому.

Від себе я хотів би зазначити, що, шановні колеги, дійсно ми розглядаємо це питання в комітеті. Але в будь-якому випадку для того, щоб їх приймати чи не приймати, визначається в кінцевому випадку зал. І якщо зал буде бачити як суб'єкт, що є певні застереження, то, безумовно, ці пропозиції можуть бути не підтримані в залі.

Але я пропоную все ж таки перейти до голосування і рекомендувати прийняти пропозиції Президента України. Шановні колеги, прошу голосувати.

Хто – за? 10 – за. Хто – утримався? Рішення прийнято. Хто – проти? Вибачте, хто – проти? Рішення прийнято.

(Загальна дискусія)

Шановні колеги, Григорій Миколайович, ви можете поспілкуватися з колегою... Григорій Миколайович, будь ласка, я вас дуже прошу, поважайте колег. Це питання приватного характеру, ви зможете поспілкуватися щодо цього... Григорій Миколайович, будь ласка. Григорій Миколайович, ми з повагою відносимося до наших колег незалежно від результатів голосування та висловлювань. Я вас дуже прошу

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми...

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим. Максим Бужанський.

Шановні колеги, переходжу до проекту Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення.

Голова підкомітету Дануца Олександр Анатолійович, будь ласка.

ДАНУЦА О.А. Дякую.

Колеги, з вашого дозволу, до вашої уваги пропонується у другому читанні законопроект 4165, зареєстрований від 29 вересня 2020 року.

Шановні колеги, підкомітет з питань організації охорони громадської безпеки і порядку розглянув на засіданні 13 вересня цього року проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення. Реєстраційний номер як я вже зазначив 4156, поданий Кабінетом Міністрів України.

Законопроект розроблено з метою забезпечення дотримання вимог режиму радіаційної безпеки і посилення відповідальності за їх порушенням. До другого читання суб'єктами законодавчої ініціативи було подано 57 правок. За результатами розгляду 24 з них враховано, 11 враховано частково, 22 відхилено.

Таким чином підкомітет ухвалив рішення рекомендувати Комітету Верховної Ради з питань правоохоронної діяльності за результатами розгляду підтримати законопроект у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу підтримати законопроект. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у кого є пропозиції, зауваження, висловлення? Спочатку члени комітету, потім...

Олег.

КОЛЄВ О.В. Я просто до голови підкомітету. Спасибі, ви привели його в божий вигляд. Бо перша редакція була жахлива, а ця абсолютно нормальна. Я буду голосувати "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Дивіться, цей законопроект, його результат роботи став тим, що було перед цим голосуванням. Чому? От згадали про те, що зміни до деяких законодавчих актів, адмін, кримінал, все інше, в итоге пропрацювали перше читання, робота підкомітету, правки.

А знаєте, чим закінчуємо в кінцевій редакції? Збільшення відповідальності в одній статті. Я вірно говорю? Збільшення однієї статті... Що слугувало подати за основу і в цілому, проголосувати, два дні, наприклад, образно говоря, тут ми протренувалися пару місяців. Оце результат роботи.

Я буду підтримувати...

ДАНУЦА О.А. Григорію Миколайовичу, згоден, але є така процедура, на жаль, ми її маємо виконувати.

МАМКА Г.М. Ні, це я говорив за цю процедуру, що основне – якість законопроекту, мета і якість. І якщо зробити вірно изначально, мати мету, а не все взагалі, зупинилися на цьому одному аспекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Олег Бондаренко. Немає в інших членів комітету бажання висловитися? Олег, будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги, я хотів би подякувати комітету і підкомітету за проведену роботу над законопроектом. Дякую за те, що не відхилили законопроект, за те, що привернули до нього таку величезну увагу.

Але я хотів би зауважити, що, на мою думку, та редакція, яка склалася зараз, вона повністю нівелює, на жаль, саму ідею цього законопроекту. Тобто коли подавався цей законопроект (він урядовий), коли він розроблявся урядом і саме Міністерством захисту довкілля, то мета була зовсім інша – не підняття санкцій за ті статті, які вже знаходяться в Кримінальному кодексі і в Кодексі про адміністративні правопорушення, а саме встановлення відповідальності, криміналізація відповідальності за проникнення в так звану десятку. Десятка – це зона, яка знаходиться навколо саркофагу, навколо непрацюючої Чорнобильської атомної електростанції і проникнення до якої за нашою думкою, за думкою міністерства і за досвідом міністерства і зони відчуження становить надзвичайно велику суспільну небезпечність.

На жаль, при обробці законопроекту не прислухалися до таких доводів, не врахували цю небезпечність саме стану проникнення, не здійснення якихось дій, а саме цьому складу проникнення, на жаль. Хоча у нас в Кримінальному кодексі існують статті, наприклад, 162 стаття "Проникнення до житла"...

МАМКА Г.М. Дивіться, житло – визначені межі. Дайте нам від Кабміну визначену межу, де знак влюбій точці проникнення. Немає знаку, ми не можемо про це говорити. І сказали про якісний законопроект. І неможливо порівнювати об'єкт з якимось віртуальним світом, чесне слово.

БОНДАРЕНКО О.В. Тому і була запропонована мною така правка, це 9 правка, інші правки до другого читання, в яких ми і пропонуємо уряду визначити саме межі протягом окремого строку. Встановити межові знаки...

ДАНУЦА О.А. Дивіться, межі можна визначити і постановою Кабінету Міністрів, а точно не законом, скоріше за все. Дивіться, коли ми кажемо про саме проникнення в десятку, в центральну так звану частину зони відчуження, то саме проникнення, воно не несе суспільної небезпеки для людей. Тому говорити про криміналізацію цієї статті... Адміністративка залишилась. Але говорити про криміналізацію цієї статті, а тим більше, про те, що зазначив колега Григорій Миколайович, це трошки серйозне перебільшення. Тим більше, що десятка, вона охороняється відповідним чином. І якщо вже ви щось вчините або щось винесете, то за це вже є кримінальна відповідальність. Якщо ми кажемо про іншу вашу поправку, про тероризм і таке інше, то це вже так само інша історія, це вже Служба безпеки України, це антитерористичне законодавство і таке інше. Тому саме підкомітет оці дві ваші поправки відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

....., будь ласка.

_____. Я хотів би задати таке уточнююче запитання. Скільки на території України у нас знаходиться саме місцевостей, які зазнали радіоактивного забруднення? Скільки це по кількості, я хочу почути. Це лише Чорнобильська зона чи ще? Саме що зазнали радіоактивного забруднення.

(Загальна дискусія)

Тобто в нас це лише одна місцевість. Все, я зрозумів.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег! Олег, дуже швидко, дуже швидко. Будь ласка.

Шановні колеги, я хочу вам нагадати... Шановні колеги, я хочу вам нагадати, що в нас є запропонована, запланована зустріч з Генеральним прокурором Іриною Валентинівною, тому я просто прошу вас трішки, якщо є бажання, все ж таки встигнути на 17-у годину. Дуже коротко репліки по суті. Дякую.

Олег.

_____. Шановні колеги, якщо можна, у нас присутній зараз представник міністерства, який розробляв цей законопроект, якщо можна, він надасть дані на підтвердження моєї думки, відповідь на ваші питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, представник міністерства і голосуємо.

_____. Так, Богдан Валентинович, я дуже коротко. Декілька звучало питань. Чим встановлюються межі? Зараз виносяться в натуру межі заповідника, який оточую зону десятки. Тобто автоматично ми виведемо цю територію. Вона може...

Криміналізуємо. Слухайте, нельзя, сначала...

(Загальна дискусія)

_____. У правці Олега Володимировича там чітко прописано... Ні, у правці Олега Володимировича чітко прописано Кабміну встановити межі. Тобто це питання закрито.

Друге. Навіщо це потрібно? Зона зараз реально дірява, в ютубі ви бачите десятки роликів, коли проникають на в тому числі і режимні об'єкти, в тому числі і на небезпечні місця, там, де захоронені радіоактивні відходи. Крім того, що це є небезпека, є загроза ще іншого характеру. Але ви

правильно сказали, коли вже відбувається проникнення на якісь там об'єкти, це вже інша історія, дійсно, це правда. Була спроба криміналізувати сам факт попадання в десятку, як би таким чином, взагалі тотально зменшивши цю історію. Тому що росте не по днях, а по годинах. Там у порівнянні з минулим роком як мінімум у два рази...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег, у нас є, проінформую ще раз колег, проект рішення підкомітету рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону реєстраційний номер 4156 у другому читанні та в цілому як закон. Чи є необхідність ставити правку на голосування, Олег?

Якщо є можливість, я був би радий. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Будь ласка, є правка. Давайте її зачитаємо, щоб наші колеги...

(Не чути)

ДАНУЦА О.А. У редакції суб'єкта законодавчої ініціативи виглядає так: "Підпункт 1 викласти у такій редакції: Стаття 461 "Порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення, порушення вимог режиму радіаційної безпеки у спеціально визначеній зоні, місцевості, що зазнала радіоактивного забруднення, що виражається у проникненні в цю зону, місцевість без дозволу відповідних органів або самовільному поселенні, або знищенні, пошкодженні, перенесенні знаків радіаційного забруднення, або огорожі зазначеної зони тягне за собою накладення штрафу на громадян від 500 до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян з конфіскацією знарядь вчинення правопорушення... осіб від 1 тисячі 250 до 1 тисячі 500

неоподаткованих мінімумів доходів громадян з конфіскацією знарядь вчинення правопорушення".

"Примітка: положення цієї статті не розповсюджується на територію зони відчуження та безумовного обов'язкового відселення Київської області, що не увійшли до меж Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного..."

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яка позиція підкомітету?

ДАНУЦА О.А. Відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ставлю на голосування правку номер 9, так?

ДАНУЦА О.А. Да, правка номер 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, колеги, комітет відхилив. Ставимо на врахування.

Хто – за? Хто – утримався? Проти?

(Не чути)

ДАНУЦА О.А. Я так розумію, 33?

Правка 33 наступного змісту. Частина першу статті 267 прим.1 викласти в такій редакції: "Порушення вимог режиму радіаційної безпеки: перше – проникнення на територію зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення Київської області, що не увійшли до меж Чорнобильського радіаційного екологічного біосферного заповідника без надання, передбаченого законом дозволу або самовільне поселення на цій

території або знищення, пошкодження чи перенесення знаків радіаційного забруднення, або огорожі зазначених зон карається штрафом від 1 тисячі 500 до 3 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян, або обмеженням волі на строк від 1 до 3 років. Тут єдине зазначу, що, власне, 9 правка, яку ми зараз відхилили фактично, вона в тому числі відхилена через відхилення 33-ї.

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на врахування. Будь ласка, колеги, хто – за? Хто – утримався? Хто – проти? 1. Рішення не прийнято. Дякую.

Ставлю на голосування рішення комітету рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону, реєстраційний номер 4156, в другому читанні та в цілому як закон.

Хто – за? Хто – утримався? Хто – проти? Немає.

Шановні колеги, в нас в порядку денному ще декілька питань, є "Різне" і є про включення до порядку денного. Я пропоную включення до порядку денного дуже швидко проголосувати, у вас є порядок денний, ви його бачите.

Шановні колеги, хто – за про включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання запропонованих проектів законів. Хто – проти? Хто – утримався? Немає.

Шановні колеги, крім того, до вашої уваги запропоновано питання стосовно кадрового складу секретаріату комітету.

Від себе хочу сказати, що в нас є вакансія і відповідно до того, що наш секретаріат працює з великою кількістю звернень, в нас є пропозиція погодити переведення на зазначену посаду головного спеціаліста Герасименко Ірину Валеріївну, яка на даний час обіймає посаду заступника керівника відділу опрацювання електронних звернень та супроводження електронних петицій Управління з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради. Є юридична освіта. Ірина Валеріївна працює саме на

зверненнях в Апараті Верховної Ради, вона нам допоможе на цьому напрямку, тому що в нас дуже велика кількість звернень від, так би мовити, громадян, які опікуються своїми питаннями правоохоронного характеру.

Хто – за? Будь ласка. Утримались? Проти? Немає.

В нас є ще питання "Різного", і в "Різному" я хотів би... Вибачте. Про засідання комітету. Пропонується в нас засідання комітету провести два рази у листопаді місяці: 3 та 17 листопада.

Григорій Миколайович, Ірина Валеріївна зараз, ви зможете задати їй питання. Будь ласка, після комітету.

(Загальна дискусія)

Пропонуємо працювати з комітетом 3 та 17 листопада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П. Друзі, насправді щодо роботи комітету. Враховуючи те, що відбувається з COVID, це абсолютно серйозно, давайте в онлайн повністю переходити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми в будь-якому разі зможемо прийняти це рішення, виходячи з тієї ситуації, яку ми будемо бачити на наступному тижні. Тому ми рішення прийняти пропозицію і розглядати питання комітету онлайн зможемо. В будь-якому випадку потрібна ваша згода. Ми прийняти це рішення зможемо вже пізніше. А взагалі пропозиція слухна, будемо дивитися.

В мене, дивіться, в нас є колега з фракції "Слуга народу" Микола Миколайович Тищенко. Він пропонував зробити виїзне засідання на Закарпатті, але питання щодо Одеси також приймається.

Пропоную проголосувати щодо роботи в листопаді 21-го року 3 та 17 листопада.

Хто – за? Одноголосно. Проти, утримались – немає.

Шановні колеги! Будь ласка, Григорію Миколайовичу. Одне питання у "Різному", два питання у "Різному".

Перше. Я хочу вас проінформувати, це є СЕДО, щодо того, що нам надійшов лист від Служби безпеки України щодо критичних зауважень до законопроекту 3996-д. Вони вважають, що в запропонованій редакції прийняття даного законопроекту призведе до суттєвих ризиків для держави. Даний лист надійшов для службового користування. Тому, шановні колеги народні депутати, якщо у вас є питання щодо цього питання, будь ласка, ми окремо можемо про це поспілкуватися.

Але я бачу, щодо питань, пов'язаних із роботою над законопроектом стосовно Служби безпеки України, є у Григорія Миколайовича. Хвилинка, будь ласка.

МАМКА Г.М. Дивіться, шановні колеги, все залежить тільки він нас, від мене, від керівника, від вас членів комітету.

Минулого разу я виступав і розказував про те, що давайте не будемо, як би його без матірних слів сказати, – тренувать ситуацію, тренувать. Письма писали, щось получали відповіді, знову ми приймемо рішення переговорити, написати. Харош писать! От ми бачимо порушення закону з приводу того законопроекту по СБУ? Бачимо. Всім очевидний факт, що зміни до кримінального, кримінально-процесуального законодавства, іде порушення закону, все інше.

Яка наша повинна бути реакція? Яку я пропонував минулого разу. Від комітету – новий законопроект. Ми можемо його назвати по-іншому, але змістову нагрузку, прийняття рішення по цьому законопроекту, винести в зал і взагалі визначитися, який же закон перший, а який другий, як по закону, як не по закону. Інше не спрацює! Можуть вони присилати ДСК, да, всі ж розуміють, що СБУ вообщє ляже, той орган, який щось працює, щось робить. Всі розуміють.

Чи запропонована альтернатива? Її не існує в цих законопроектах. Щось треба робити для того, щоб хоч щось якимось зберегти хоча б в рамках розслідування організованих злочинних груп? Надо. Тим законопроектом порушення закону це вирішується? Не вирішується. Давайте все-таки ставити на розгляд.

Я вас прошу, давайте... внести новий законопроект, свій законопроект і зареєструвати в членів комітету, і тоді нехай вони зміни по закону як визначено, зміни до Кримінального і Кримінально-процесуального... Ну, чого ми разом з ними в залі нажимати кнопку і будемо порушувати закон разом з ними? Для чого?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович, я хочу вас проінформувати, що такий законопроект є, сателітний законопроект до основного, який вносить зміни до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексу, я там співавтор. Ну, я не знаю, там є в якості співавтора і голова Комітету з питань нацбезпеки і оборони та розвідки Олександр Завітневич і Мар'яна Безугла. Ми ще його не розглянули.

МАМКА Г.М. Давайте ставити і рекомендувати ці законопроекти вносити. Внесемо між першим і другим організовано, і нехай роблять, що хочуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію. Сприймається. Зрозумів вашу пропозицію.

Є щодо питань, пов'язаних з роботою над цим законопроектом, чи пропозиції?

Будь ласка, Володимир Арешонков. У "Різному", будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. У мене питання, ви, шановний пане голово, обіцяли з'ясувати, яка доля законопроекту про військові звання. Чи щось з'ясувалося? Як ми будемо далі діяти... Вибачте.

(Загальна дискусія)

Законопроект, який стосувався по поліції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за нагадування.

Я згадав, що я обіцяв вам поспілкуватися щодо законопроекту про СБУ. Я поспілкувався з головою комітету Олександром Завітневичем щодо цього питання. Він сприйняв моє критичне зауваження. Я розумію, я зараз і про те скажу. Я поспілкувався щодо законопроекту, пов'язаного зі Службою безпеки України, він зрозумів заперечення нашого комітету щодо того, що не слід порушувати норми, які ми самі як Верховна Рада їх приймаємо щодо того, що зміни до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексу вносяться окремим законом і проходять через наш комітет. Він обіцяв дати певну відповідь на цю пропозицію. До мене також надійшла пропозиція від міжнародної дорадчої групи зустрінутися і поспілкуватися щодо саме цього сателітного законопроекту, яка працювала над законопроектом 3996-д. І після цього вже я вас проінформую, як ми будемо рухатися далі.

Але якщо у вас є певні пропозиції, Григорію Миколайовичу, стосовно порядку денного розгляду комітетів, ви можете їх надсилати, питань немає.

Стосовно законопроекту, про який Володимир Арешонков, у мене, на жаль, сьогодні немає інформації. Я не отримав станом на сьогодні цю інформацію. Але я впевнений, що потрібно вже мені звернутися з більш офіційним питанням, листом для того, щоб все ж таки розуміти офіційну...

(Шум у залі)

Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Можна тоді, коли вже така історія случилася, але в "Різному" немає регламенту щодо заборони голосування і прийняття рішення

колективним рішенням членів комітету, я як заступник голови комітету прошу поставити мою пропозицію на голосування. Офіційно від комітету звернутися до Офісу Президента України з приводу того, що законопроект, який проголосований в цілому, направлений більше чим півроку назад, який поліпшує, спрощує систему спеціальних звань, переведення на посаду всередині навчальних закладів, які конче необхідні для того, щоб прибрати процедуру призначення, перепризначення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. ... поставити на голосування і звернутися до Офісу Президента від комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте голосувати. Хто – за? Проти, утримались – немає. Підготуємо звернення.

Є ще в "Різному" пропозиції від Максима Павлюка. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Шановні колеги, ми того разу намагалися підняти це питання, але всі поспішали, з приводу підкомітетів, можливості розділення деяких підкомітетів на два. І додатково у нас за підкомітетами не закріплені такі питання, як робота Державного бюро розслідувань. Немає профільного підкомітету. І за жодним підкомітетом не закріплено. Немає Національної гвардії України, прикордонників. І скоро запрацює Бюро економічної безпеки.

І в частині нашого комітету теж треба покласти обов'язок розглядати ті чи інші зміни, які вносяться в роботу, в предмет, ну, підслідність даних органів досудового розслідування.

Крім того, звучала пропозиція від нашого колеги розділити законопроект... підкомітет, я перепрошую з питань законодавства про адміністративні правопорушення та охорони і детективної діяльності

розділити на два підкомітети. Оскільки до КУПАП дуже багато законопроектів. Да, і розділити даний законопроект.

Просив би голову доручити секретаріату опрацювати це питання. На наступне засідання винести це в порядок денний. Пропозиції від колег зібрати всі, можливо...

ПАВЛЮК М.В. Так точно, так точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Васильович.

Я так вважаю, що зараз комітет все ж таки ще не підготувався до цього питання. Але пропозиція приймається. Давайте ми підготуємось, а потім на комітеті визначимось шляхом голосування.

Є ще в "Різному"?

ПАВЛЮК М.В. Можливо, пропозиції від членів комітету, зібрати їх по підкомітетах і разом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз нагадую, що нам потрібно на 17 годину на зустріч з Генеральним прокурором. Дякую.